

**AZƏRBAYCAN
ƏDƏBİYYATINDA
MİLLİ DÜŞÜNCƏ
KONSEPSİYASI
VƏ AZƏRBAYCANÇILIQ
İDEOLOGİYASI**

*Ramiz Qasimov
Zülfüyyə İsmayıl*

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Naxçıvan Bölməsi

Ramiz Qasimov
Zülfüyyə İsmayıl

**AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATINDA
MİLLİ DÜŞÜNCƏ KONSEPSİYASI
VƏ AZƏRBAYCANÇILIQ
İDEOLOGİYASI**

*Azərbaycan MEA Naxçıvan Bölməsi
Rəyasət Heyətinin 19 may 2017-ci il
tarixli 6/13 №-li qərarı ilə (protokol №6)
çapa tövsiyə olunmuşdur.*

**“Elm və təhsil”
Bakı – 2017**

Elmi redaktor: **İsa HƏBİBBƏYLİ**
*AMEA-nın həqiqi üzvü,
Əməkdar elm xadimi*

Rəyçilər: **Əbülfəz QULİYEV**
AMEA-nın müxbir üzvü
Sona VƏLİYEVA
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Ramiz Asəf oğlu Qasimov, Zülfiyyə Hüseyn qızı İsmayıl.
***Azərbaycan ədəbiyyatında milli düşüncə konsepsiyası və
Azərbaycançılıq ideologiyası. Bakı, "Elm və təhsil", 2017,
192 səh.***

Monoqrafiyada Azərbaycan ədəbiyyatında ana xətt kimi keçən milli düşüncə konsepsiyası və Azərbaycançılıq ideologiyasından bəhs edilir. Azərbaycançılığın milli məfkurə kimi səciyyəsi, habelə məzmun və siyasi cəhətdən yetkinləşməsi və bitkinləşməsində müdrik lider Heydər Əliyevin göstərdiyi misilsiz xidmətlər əsərdə özünə yer tapır. Ana abidəmiz olan "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanından başlamış böyük şair və yazıçılarımızın yaradıcılığında özünə əsaslı yer tutan milli ideologiya monoqrafiyada ciddi təhlil olunur. Xalq ədəbiyyatından yazılı ədəbiyyata keçən və böyük inkişaf yolu aşan bu xətt XX əsrin əvvəllərində daha da güclənir. Görkəmli Azərbaycan ziyalıları M.Şahtaxtı, C.Məmmədquluzadə, Ə.Cavad, M.S.Ordubadi, o cümlədən XX əsrin ortalarından sonlarına doğru Mir Cəlal, M.Şəhriyar, M.Araz, B.Vahabzadə kimi şair və yazıçılar milli-ideoloji məsələləri uğurla əks etdirmişlər. Monoqrafiyada da məhz bu kimi məsələlər təhlil və təqdim olunmaqdadır.

Monoqrafiya ali məktəb tələbələri, müəllim, alim, elmi tədqiqatçılar və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulub.

ISBN 978-9952-8176-4-5

© "Elm və təhsil" 2017.

MÜNDƏRİCAT

Giriş	9
I fəsil . Azərbaycan ədəbiyyatında milli düşüncə konsepsiyası: milli mənsubiyyət və milli dəyərlər	12
1.1. Azərbaycançılıq milli məfkurə kimi	12
1.1.1. Ümummilli lider Heydər Əliyev və Azərbaycançılıq məfkurəsi	20
1.1.2. Ulu öndər Heydər Əliyev siyasətində ana dili və milli dil siyasəti	29
1.1.3. Ulu öndər Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı	43
1.2. Azərbaycan ədəbiyyatında milli düşüncə konsepsiyası və Azərbaycançılıq ideologiyası	48
II fəsil. Azərbaycanın milli istiqlal ədəbiyyatı	83
2.1. Milli istiqlal ədəbiyyatının öndəri Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığında milli oyanış və Azərbaycançılıq məfkurəsi	83
2.2. Məmməd Səid Ordubadinin tarixi romanlarında milli düşüncə və dövlətçilik dəyərlərinin təcəssümü	107
2.3. Böyük Azərbaycançı şair Əhməd Cavadın yaradıcılığında Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və dövlətçilik dəyərləri milli məfkurənin təcəssümü kimi	116
2.4. Azərbaycançılıq ideologiyasının açıq kitabı – Mir Cəlal yaradıcılığı	135
III fəsil. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatında Azərbaycançılıq məfkurəsi və milli istiqlal düşüncəsi	145
3.1. Türk dünyasının böyük şairi Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığında Azərbaycançılıq motivləri: milli istiqlal və həmrəylik	145
3.2. Azərbaycançılığın yaddaş kitabı: Məmməd Araz yaradıcılığında milli düşüncə və vətəndaşlıq ideallarının təcəssümü	159
3.3. Böyük Azərbaycan şairi Məhəmmədhüseyn Şəhriyar yaradıcılığında milli düşüncə və dəyərlər	182
Nəticə	190

Ramiz Qasimov
Zülfiyyə İsmayıl

**Azərbaycan ədəbiyyatında
milli düşüncə konsepsiyası və
Azərbaycançılıq ideologiyası**

**Bu iş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yanında
Elmin İnkişafı Fondunun maliyyə yardımı ilə yerinə yetiril-
mişdir – Qrant № EIF - KETPL - 2 - 2015 - 1 (25) - 56/55/5**

Yığılmağa verilmiş 09.06.2017.

Çapa imzalanmış 23.06.2017.

Formatı 60X90 1/16. “Tayms” qarnituru.

Ofset çap üsulu. Ofset kağızı. Həcmi 12 ç.v.

Sifariş № 521. Tiraj 100 nüsxə.

*Kitab «Elm və təhsil» nəşriyyat-poliqrafiya müəssisəsində
hazır diapozitivlərdən çap olunmuşdur.*

E-mail: nurlan1959@gmail.com

Tel: 497-16-32; 050-311-41-89

Ünvan: Bakı, İçərişəhər, 3-cü Maqomayev döngəsi 8/4.